

Εγγραφές Δραστηριοποίησης

Jackson Pollock, *The Key*, 1946 (action painting)

Κωστής Σαγώνας <kostis@cs.ntua.gr>

Ερώτηση για... δέσιμο

- Κατά την εκτέλεση του προγράμματος, οι μεταβλητές δένονται (δυναμικά) με τιμές
- Οι τιμές αυτές πρέπει να αποθηκευτούν κάπου
- Κατά συνέπεια, οι μεταβλητές πρέπει κάπως να δεθούν με θέσεις μνήμης
- Πώς γίνεται αυτό;

Συναρτησιακές γλώσσες συναντούν προστακτικές

- Οι προστακτικές γλώσσες κάνουν εμφανή την έννοια των θέσεων μνήμης: `a := 42`
 - Αποθήκευσε μηδέν στη θέση μνήμης της μεταβλητής `a`
- Οι συναρτησιακές γλώσσες τις κρύβουν: `val a = 42`
 - Δέσε το όνομα `a` με την τιμή μηδέν
- Και τα δύο είδη γλωσσών πρέπει να “ενώσουν” μεταβλητές με τιμές που αναπαρίστανται στη μνήμη
- Άρα και οι δύο πρέπει να αντιμετωπίσουν την ίδια ερώτηση δεσίματος

Περιεχόμενα

- Εγγραφές δραστηριοποίησης (activation records)
- Στατική δέσμευση εγγραφών δραστηριοποίησης
- Στοίβες από εγγραφές δραστηριοποίησης
- Χειρισμός φωλιασμένων ορισμών συναρτήσεων
- Συναρτήσεις ως παράμετροι
- Μακρόβιες εγγραφές δραστηριοποίησης

Δραστηριοποιήσεις συναρτήσεων

- Ο χρόνος ζωής της εκτέλεσης μιας συνάρτησης, από τη στιγμή της κλήσης μέχρι την αντίστοιχη επιστροφή, ονομάζεται **δραστηριοποίηση (activation)** της συνάρτησης
- 'Όταν κάθε δραστηριοποίηση έχει το δικό της δέσιμο μεταβλητών σε θέσεις μνήμης, λέμε ότι έχουμε **μεταβλητές ειδικές για κάθε δραστηριοποίηση**
- Οι μεταβλητές αυτές ονομάζονται επίσης **δυναμικές (dynamic)** ή **αυτόματες (automatic)** μεταβλητές

Μεταβλητές ειδικές για κάθε δραστηριοποίηση

Στις περισσότερες μοντέρνες γλώσσες προγραμματισμού, οι πιο συνήθεις αυτόματες μεταβλητές είναι αυτές που είναι βοηθητικές για κάθε δραστηριοποίηση συνάρτησης:

```
fun days2ms days =
  let
    val hours = days * 24.0
    val minutes = hours * 60.0
    val seconds = minutes * 60.0
  in
    seconds * 1000.0
  end;
```

Δραστηριοποίηση των μπλοκ

- Για μπλοκ που περιέχουν κώδικα, μιλάμε για
 - Τη δραστηριοποίηση του μπλοκ
 - Το χρόνο ζωής μιας εκτέλεσης του μπλοκ
- Μια μεταβλητή μπορεί να είναι ειδική για κάποια μόνο δραστηριοποίηση ενός συγκεκριμένου μπλοκ μιας συνάρτησης:

```
fun fact n =
  if n = 0 then 1
  else let val fac = fact (n-1) in n*fac
end;
```

Χρόνοι ζωής για τις μεταβλητές

- Οι περισσότερες προστακτικές γλώσσες έχουν κάποιο τρόπο να δηλώσουν ότι κάποιες μεταβλητές δένονται με μια συγκεκριμένη θέση μνήμης για όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του προγράμματος
- Προφανής λύση δέσμευσης: **στατική δέσμευση**
(ο φορτωτής δεσμεύει χώρο για αυτές τις μεταβλητές)

```
int count = 0;
int nextcount() {
    count = count + 1;
    return count;
}
```

Η εμβέλεια και ο χρόνος ζωής διαφέρουν

- Στις περισσότερες μοντέρνες γλώσσες, οι μεταβλητές με τοπική **εμβέλεια** έχουν **χρόνο ζωής** που συνήθως ταυτίζεται με τη δραστηριοποίηση του μπλοκ
- Όμως, οι δύο έννοιες είναι διαφορετικές μεταξύ τους, όπως π.χ. μπορεί να γίνει στη C μέσω του προσδιοριστή **static**:

```
int nextcount() {  
    static int count;  
    count = count + 1;  
    return count;  
}
```

Άλλοι χρόνοι ζωής για τις μεταβλητές

- Οι γλώσσες αντικειμενοστρεφούς προγραμματισμού χρησιμοποιούν μεταβλητές των οποίων ο χρόνος ζωής είναι συσχετισμένος με το χρόνο ζωής των αντίστοιχων αντικειμένων
- Κάποιες γλώσσες έχουν μεταβλητές των οποίων οι τιμές είναι επίμονες (persistent): με άλλα λόγια διατηρούν την τιμή τους για πολλαπλές εκτελέσεις του ίδιου προγράμματος

Εγγραφές δραστηριοποίησης

- Οι υλοποιήσεις των γλωσσών συνήθως συσκευάζουν όλες τις μεταβλητές που αναφέρονται σε μια συγκεκριμένη δραστηριοποίηση της συνάρτησης σε μια **εγγραφή δραστηριοποίησης (activation record)**
- Οι εγγραφές δραστηριοποίησης περιέχουν επίσης και όλα τα άλλα δεδομένα που σχετίζονται με δραστηριοποίησεις, όπως:
 - Τη **διεύθυνση επιστροφής (return address)** της δραστηριοποίησης: δείχνει σε ποιο σημείο του προγράμματος πρέπει να πάει ο έλεγχος όταν επιστρέψει η συγκεκριμένη δραστηριοποίηση
 - Ένα **σύνδεσμο πρόσβασης (access link)** που δείχνει την εγγραφή δραστηριοποίησης της καλούσας συνάρτησης (calling function)

Εγγραφές δραστηριοποίησης για μπλοκ

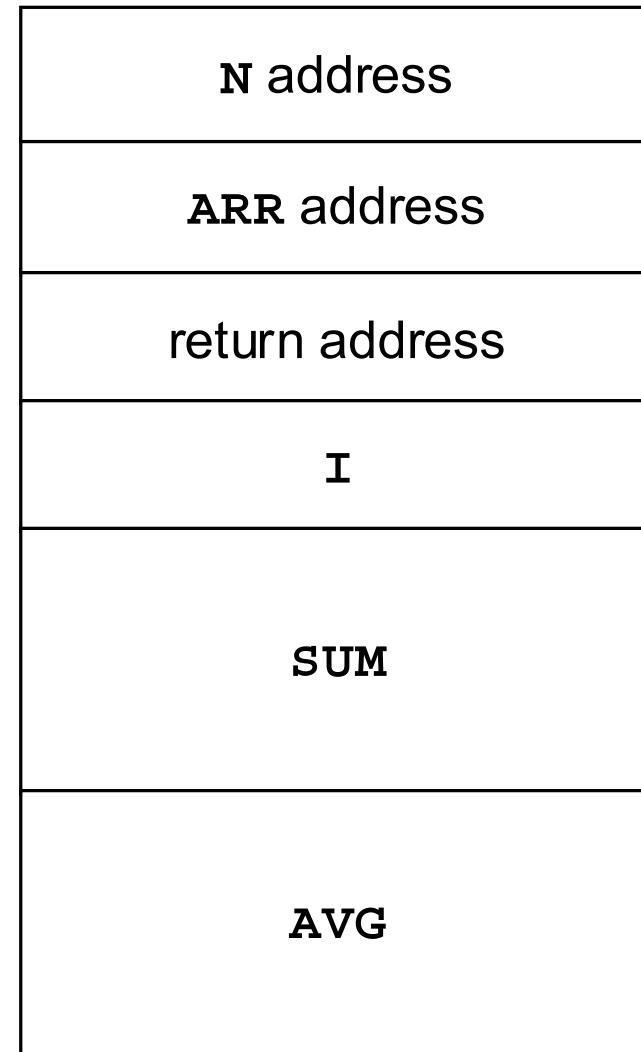
- 'Όταν εκτελείται ένα μπλοκ κώδικα, χρειαζόμαστε χώρο για τις τοπικές μεταβλητές του συγκεκριμένου μπλοκ
- Υπάρχουν διάφοροι τρόποι δέσμευσης χώρου:
 - Δεσμεύουμε από πριν χώρο στην εγγραφή δραστηριοποίησης της περικλείουσας συνάρτησης
 - Επεκτείνουμε την εγγραφή δραστηριοποίησης της συνάρτησης όταν η εκτέλεση εισέλθει στο μπλοκ (και τη μειώνουμε ξανά όταν εξέλθουμε του μπλοκ)
 - Δεσμεύουμε κάποια ξεχωριστή εγγραφή δραστηριοποίησης για το μπλοκ
- Θα δούμε τον πρώτο από αυτούς τους τρόπους

Στατική δέσμευση (static allocation)

- Η απλούστερη προσέγγιση: δέσμευσε μία εγγραφή δραστηριοποίησης για κάθε μια συνάρτηση, στατικά
- Οι παλιές διάλεκτοι της Fortran και της Cobol χρησιμοποιούσαν (μόνο) αυτό το σύστημα δέσμευσης
- Αποτελεί απλό και πολύ γρήγορο τρόπο υλοποίησης

Παράδειγμα

```
FUNCTION AVG (ARR, N)
DIMENSION ARR(N)
SUM = 0.0
DO 100 I = 1, N
    SUM = SUM + ARR(I)
100 CONTINUE
AVG = SUM / FLOAT(N)
RETURN
END
```


Μειονέκτημα στατικής δέσμευσης

- Κάθε συνάρτηση έχει μία εγγραφή δραστηριοποίησης
- Μπορεί να υπάρξει μία μόνο δραστηριοποίηση συνάρτησης ζωντανή κάθε χρονική στιγμή
- Οι μοντέρνες γλώσσες (συμπεριλαμβανομένων των μοντέρνων διαλέκτων της Cobol και της Fortran) δεν υπακούν σε αυτόν τον περιορισμό λόγω:
 - Αναδρομής
 - Πολυνηματικότητας (multithreading)

Στοίβες από εγγραφές δραστηριοποίησης (1)

- Για την υποστήριξη της αναδρομής, πρέπει να δεσμεύσουμε μια νέα εγγραφή δραστηριοποίησης για κάθε δραστηριοποίηση της συνάρτησης
- **Δυναμική δέσμευση**: η εγγραφή δραστηριοποίησης δεσμεύεται όταν η συνάρτηση καλείται
- Σε πολλές γλώσσες, όπως η C, η εγγραφή αυτή αποδεσμεύεται όταν η συνάρτηση επιστρέψει

Στοίβες από εγγραφές δραστηριοποίησης (2)

- Με άλλα λόγια, η εκτέλεση δημιουργεί μια στοίβα από εγγραφές δραστηριοποίησης, όπου **πλαίσια (frames)**
 - σπρώχνονται στη στοίβα κατά την κλήση των συναρτήσεων, και
 - απομακρύνονται από τη στοίβα κατά την επιστροφή τους

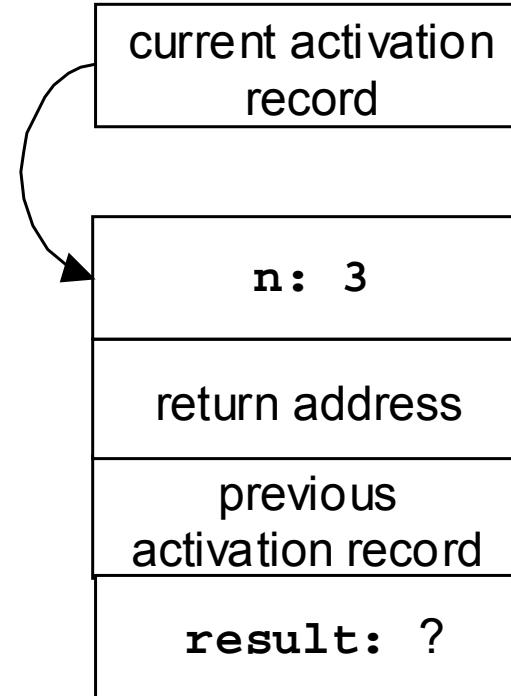
Τρέχουσα εγγραφή δραστηριοποίησης

- Στη στατική δέσμευση η θέση κάθε εγγραφής δραστηριοποίησης καθορίζεται πριν την έναρξη εκτέλεσης του προγράμματος
- Στη δυναμική δέσμευση η θέση της **τρέχουσας εγγραφής δραστηριοποίησης (current activation record)** δεν είναι γνωστή παρά μόνο κατά το χρόνο εκτέλεσης
- Κάθε συνάρτηση πρέπει να ξέρει πως θα βρει τη διεύθυνση της τρέχουσας εγγραφής δραστηριοποίησης
- Συχνά, ένας καταχωρητής της μηχανής δεσμεύεται για να περιέχει/κρατάει τη συγκεκριμένη τιμή

Παράδειγμα σε C

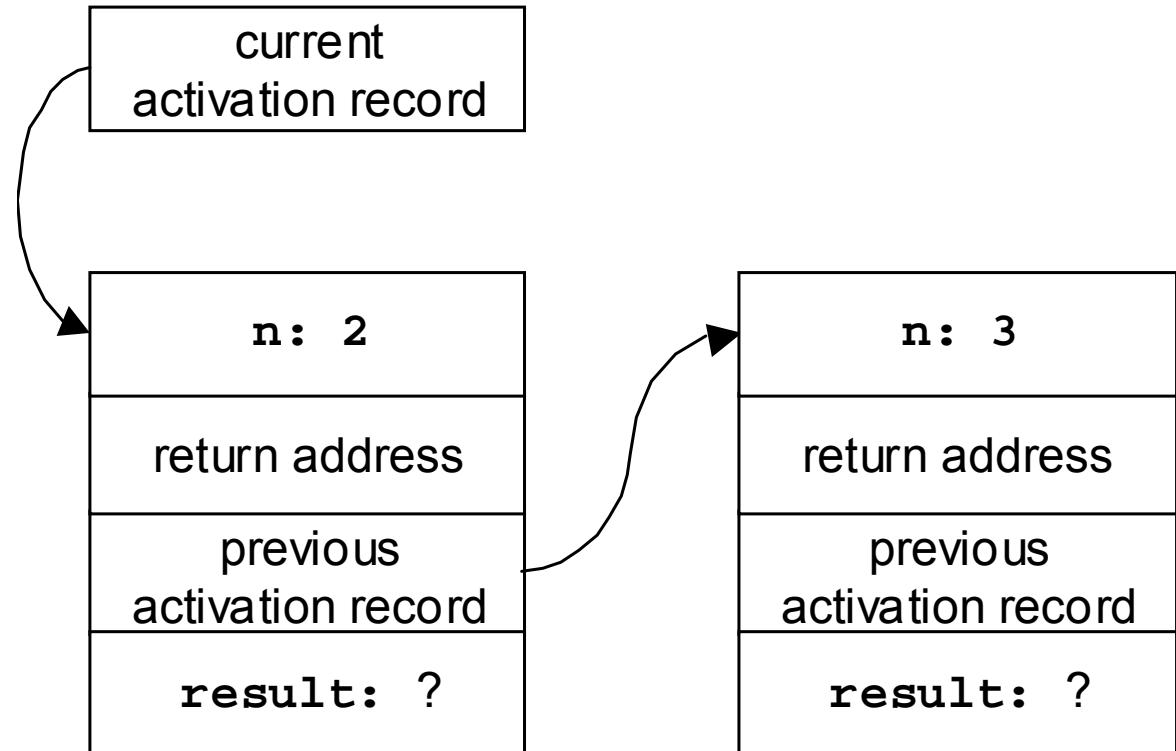
Αποτιμούμε την κλήση `fact(3)`. Η εικόνα δείχνει τα περιεχόμενα της στοίβας ακριβώς πριν την αναδρομική κλήση της `fact(2)` που θα δημιουργήσει τη δεύτερη εγγραφή δραστηριοποίησης.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


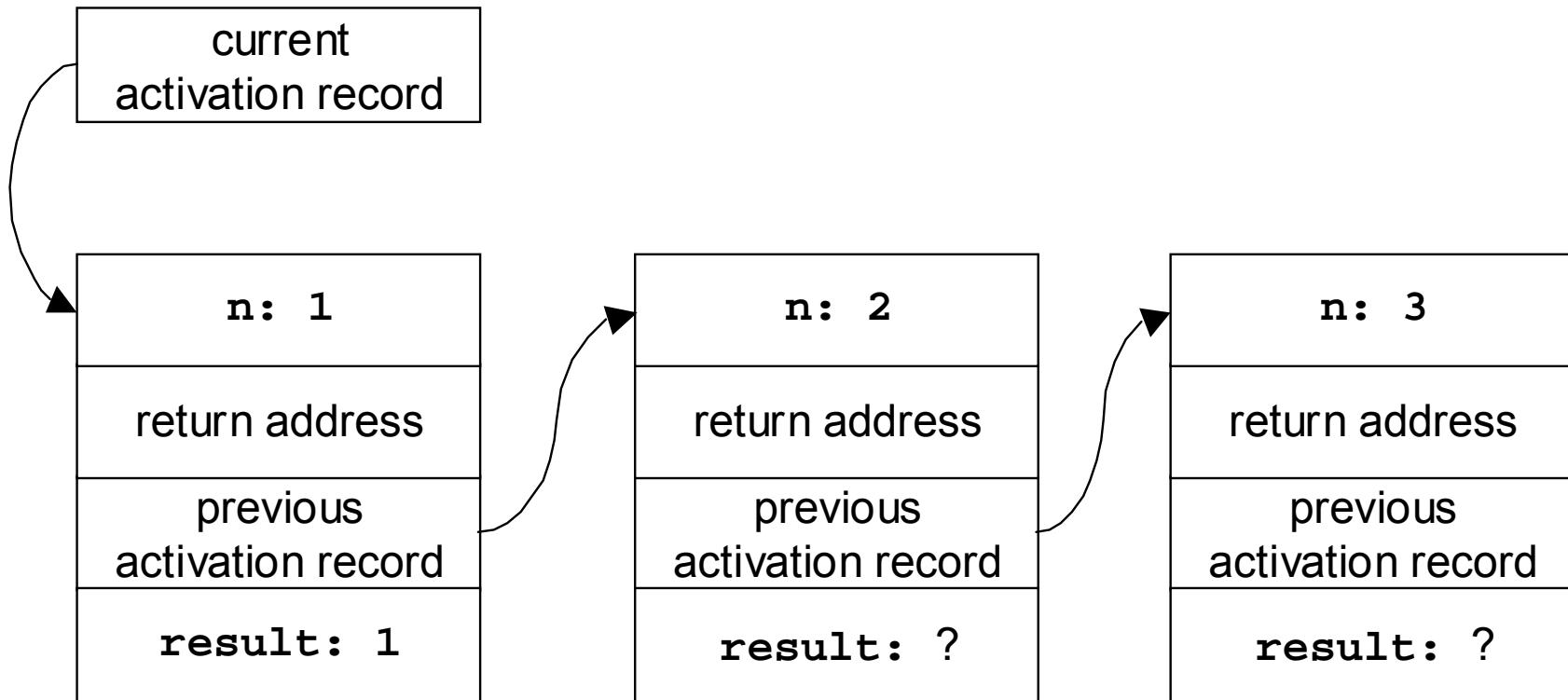
Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την τρίτη δραστηριοποίηση.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


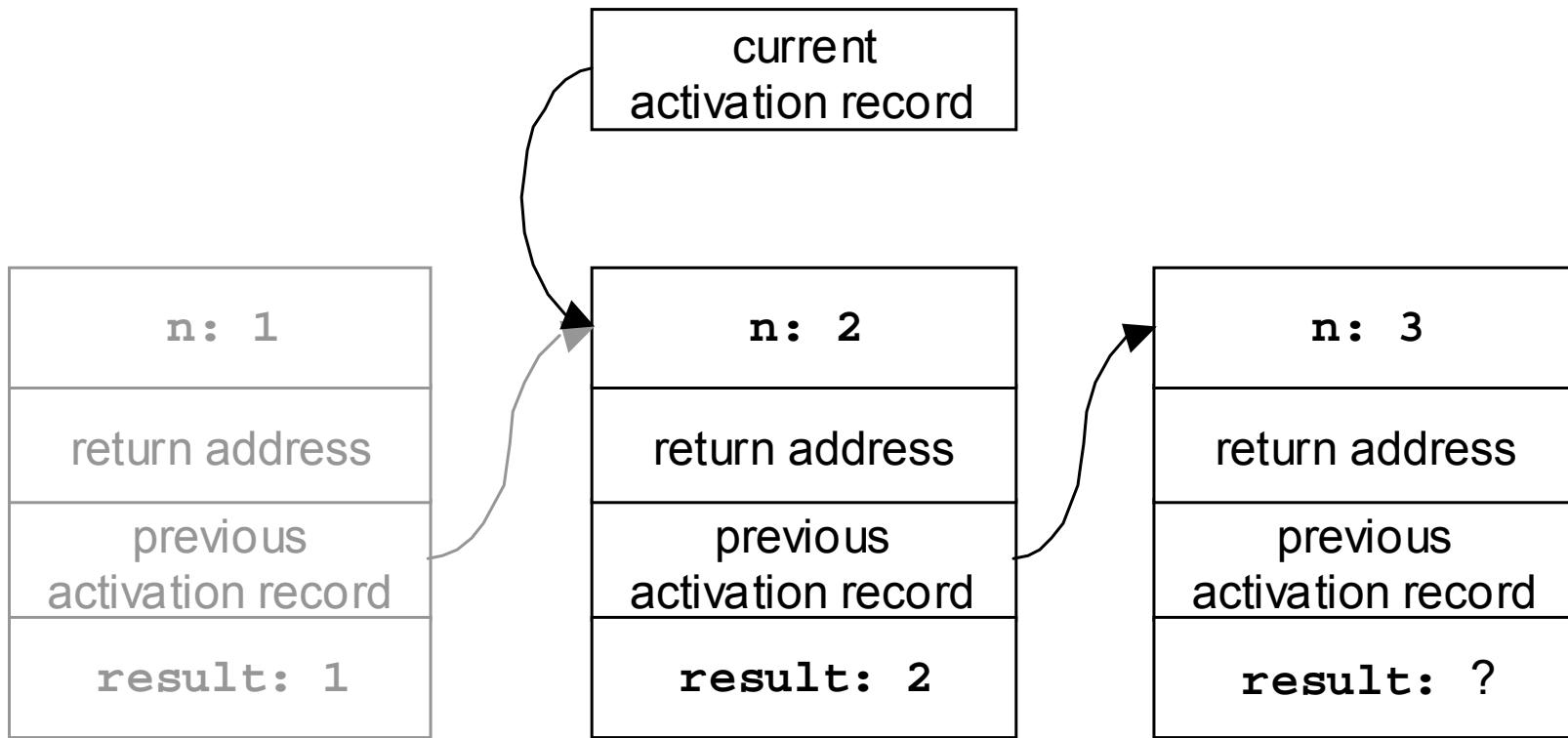
Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν επιστρέψει η τρίτη δραστηριοποίηση.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


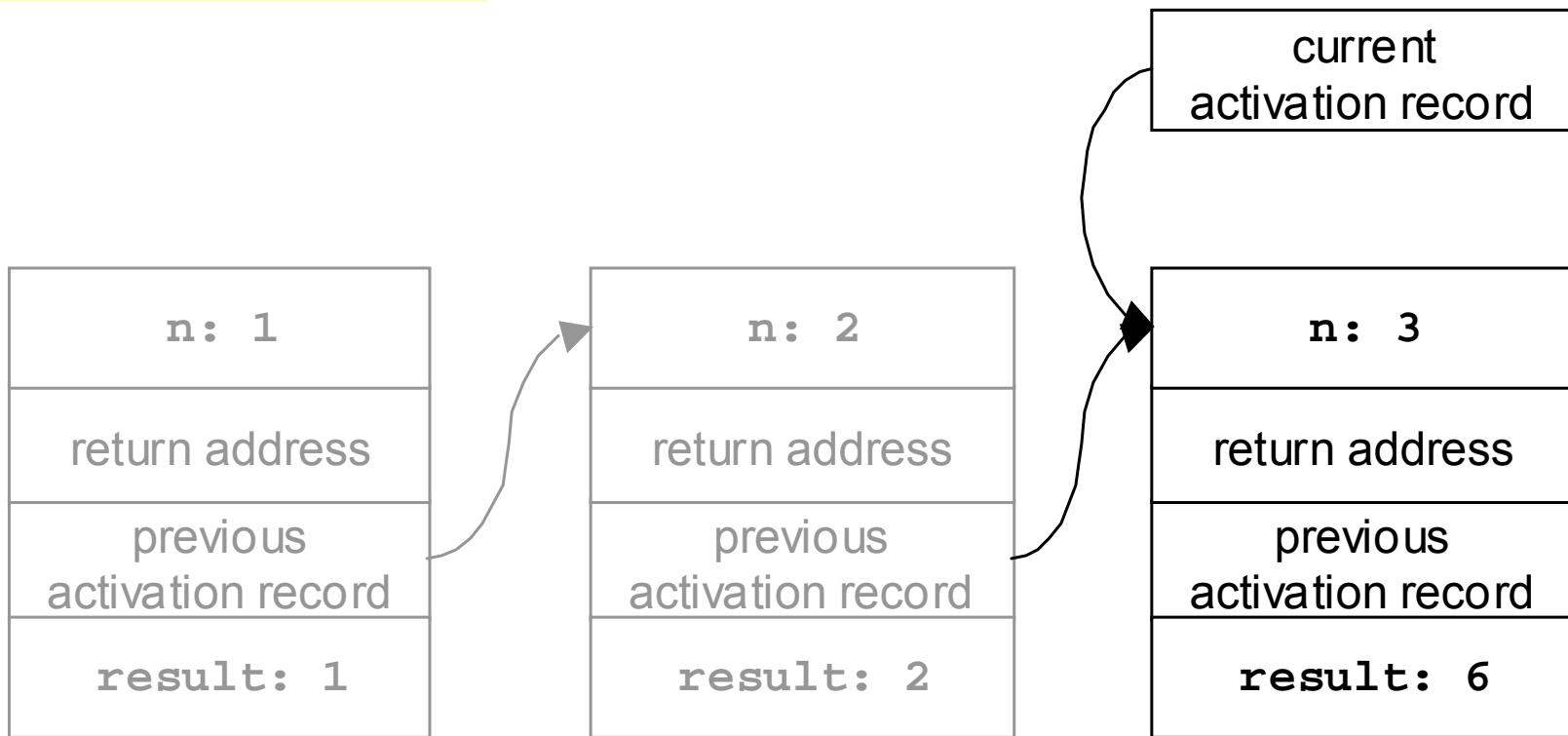
Η δεύτερη δραστηριοποίηση ακριβώς πριν επιστρέψει.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


Η πρώτη δραστηριοποίηση ακριβώς πριν επιστρέψει με το αποτέλεσμα **fact(3) = 6.**

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


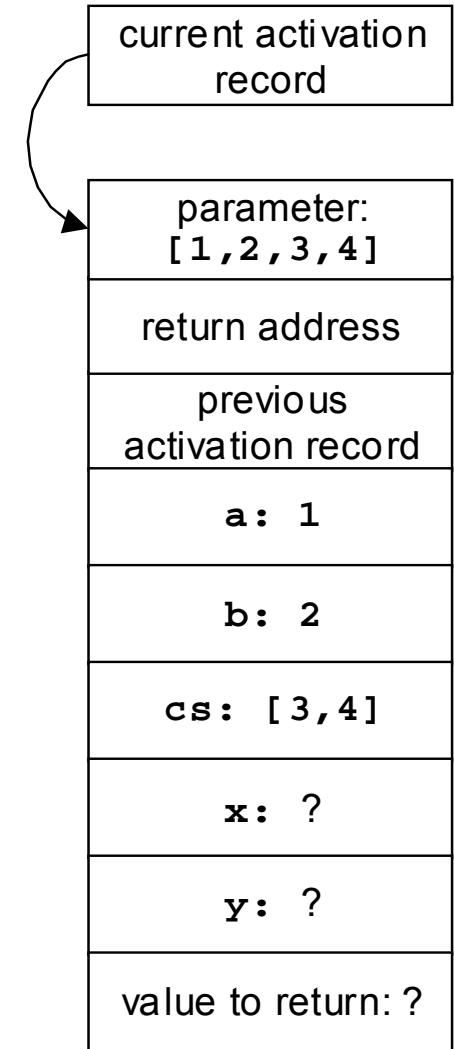
Παράδειγμα σε ML

Οι εικόνες περιλαμβάνουν μια μικρή “απλοποίηση” όσον αφορά στο τι πράγματι αποθηκεύεται στη στοίβα

Αποτιμούμε την κλήση
halve [1,2,3,4]

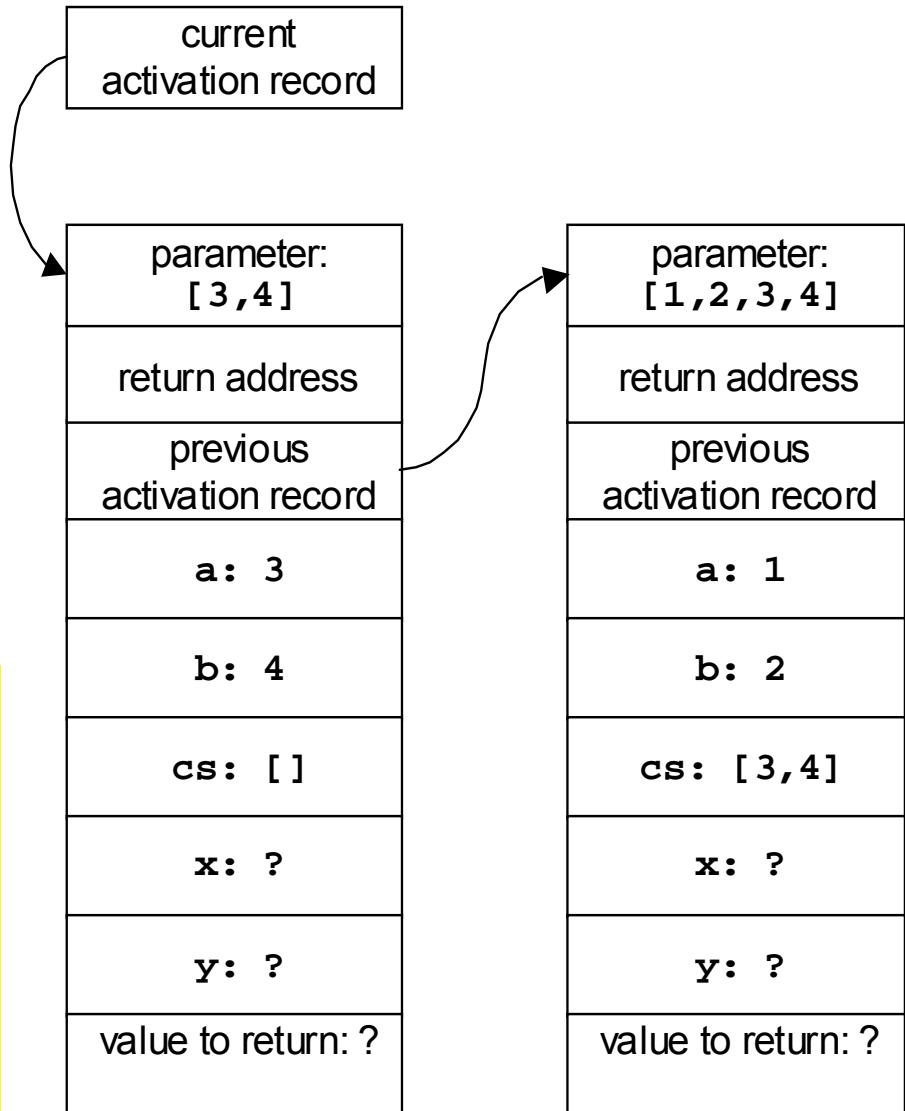
Η εικόνα δείχνει τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την αναδρομική κλήση που δημιουργεί τη δεύτερη δραστηριοποίηση.

```
fun halve nil = (nil, nil)
| halve [a] = ([a], nil)
| halve (a::b::cs) =
  let
    val (x, y) = halve cs
  in
    (a::x, b::y)
  end;
```

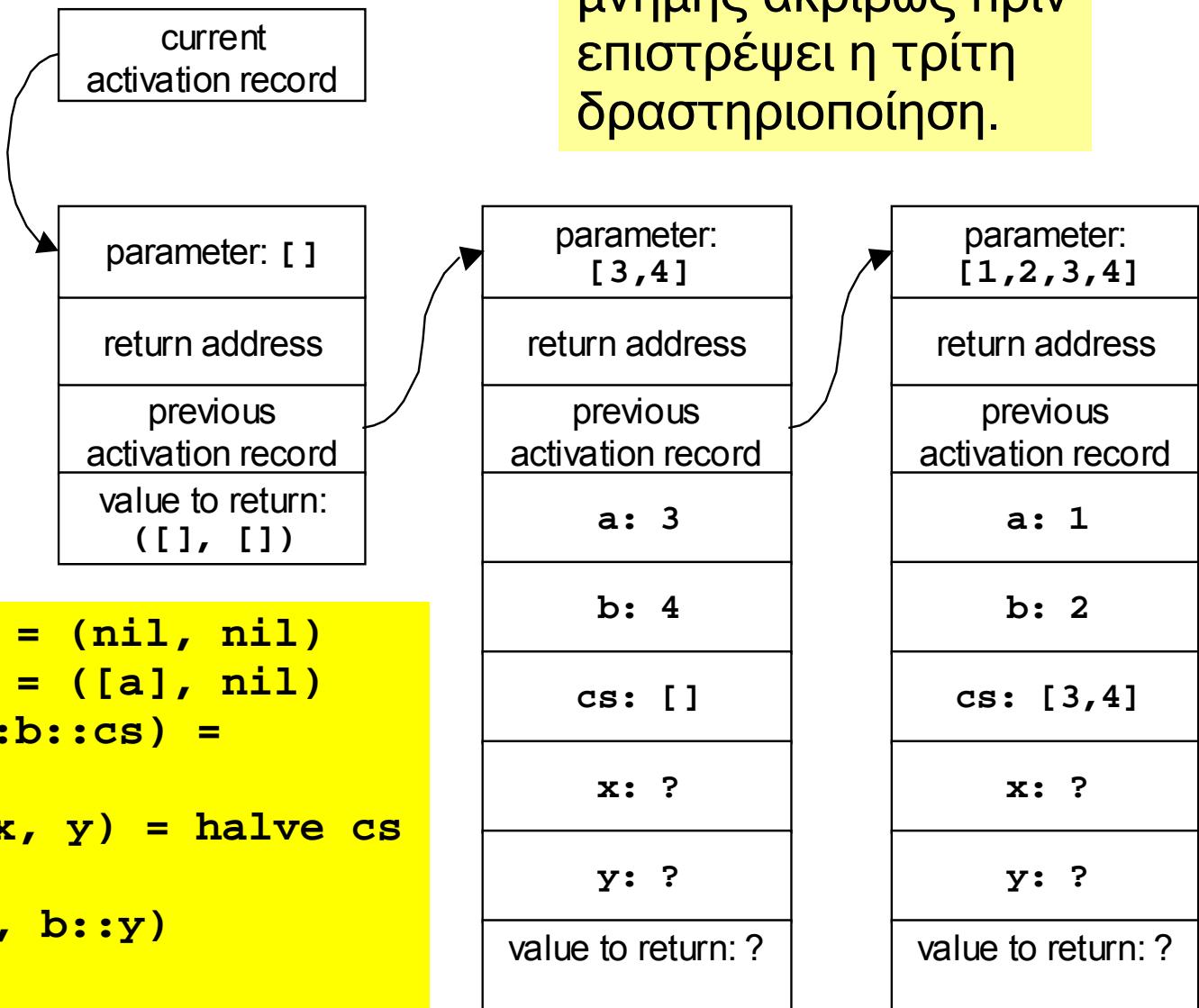

Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την τρίτη δραστηριοποίηση.

```
fun halve nil = (nil, nil)
| halve [a] = ([a], nil)
| halve (a::b::cs) =
  let
    val (x, y) = halve cs
  in
    (a::x, b::y)
  end;
```

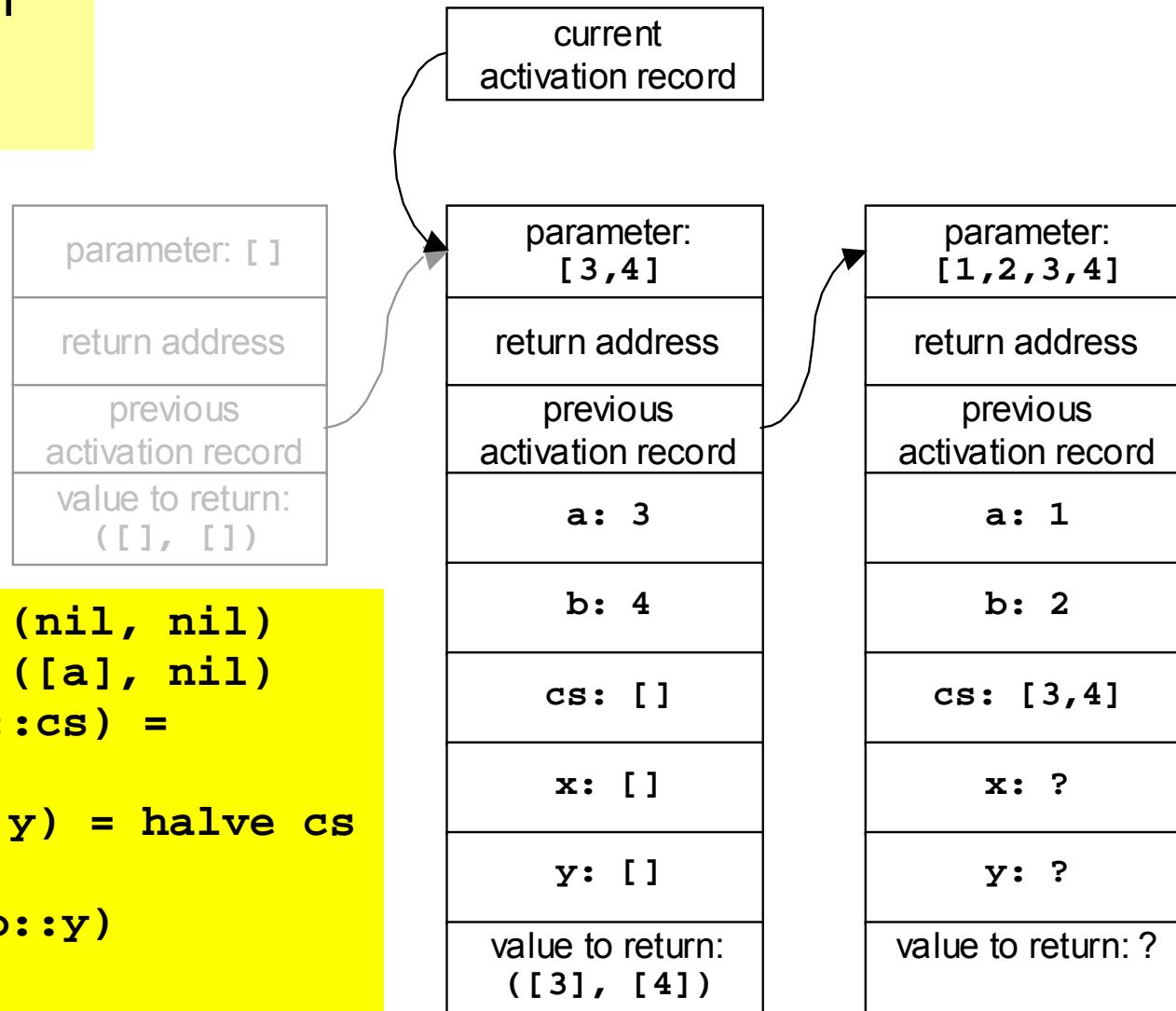

Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν επιστρέψει η τρίτη δραστηριοποίηση.

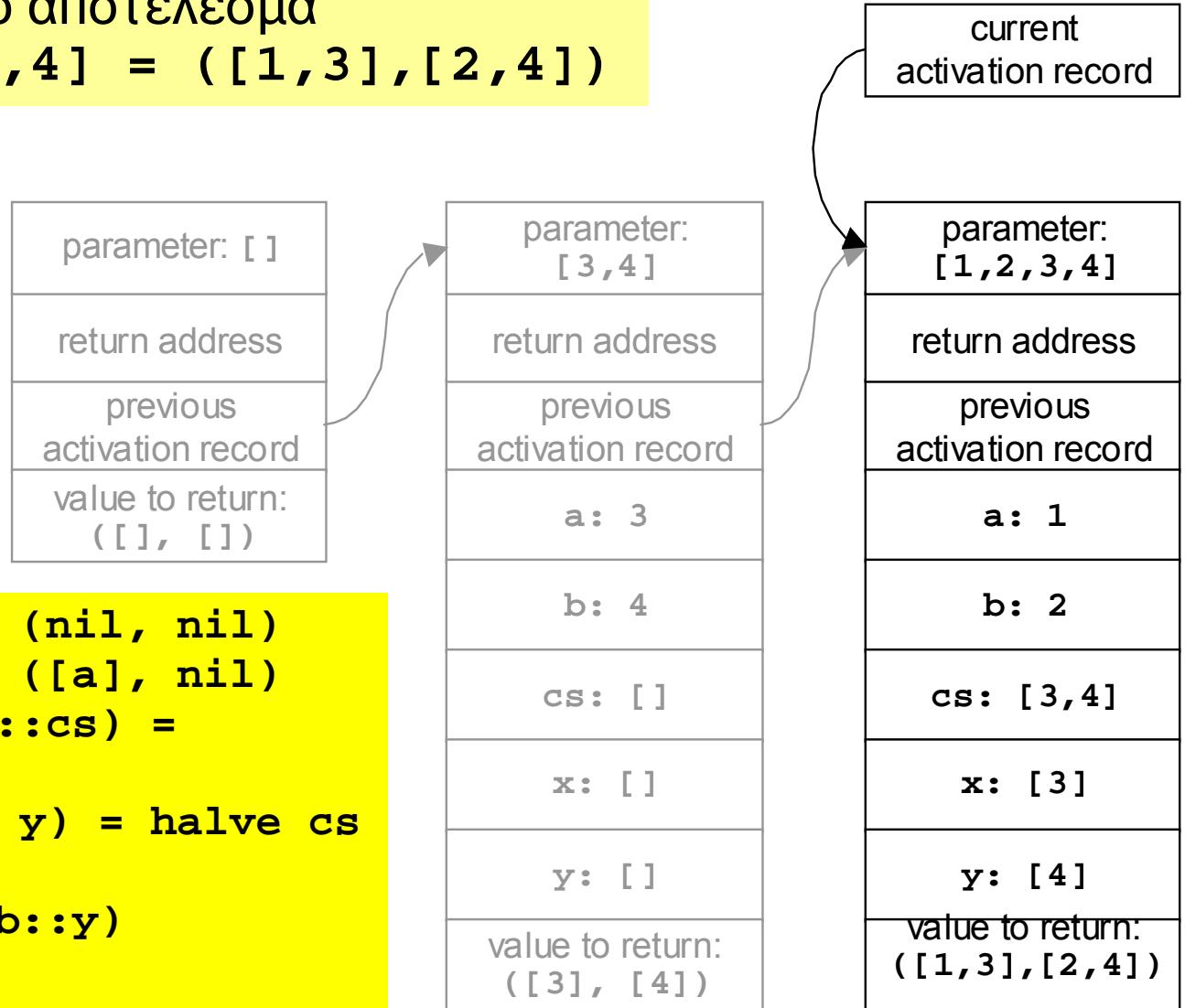
```
fun halve nil = (nil, nil)
| halve [a] = ([a], nil)
| halve (a::b::cs) =
  let
    val (x, y) = halve cs
  in
    (a::x, b::y)
  end;
```

Η δεύτερη
δραστηριοποίηση
ακριβώς πριν
επιστρέψει.


```
fun halve nil = (nil, nil)
| halve [a] = ([a], nil)
| halve (a::b::cs) =
  let
    val (x, y) = halve cs
  in
    (a::x, b::y)
  end;
```

Η πρώτη δραστηριοποίηση ακριβώς πριν επιστρέψει με το αποτέλεσμα
halve [1,2,3,4] = ([1,3],[2,4])


```
fun halve nil = (nil, nil)
| halve [a] = ([a], nil)
| halve (a::b::cs) =
  let
    val (x, y) = halve cs
  in
    (a::x, b::y)
  end;
```

Χειρισμός φωλιασμένων συναρτήσεων

Φωλιασμένες συναρτήσεις

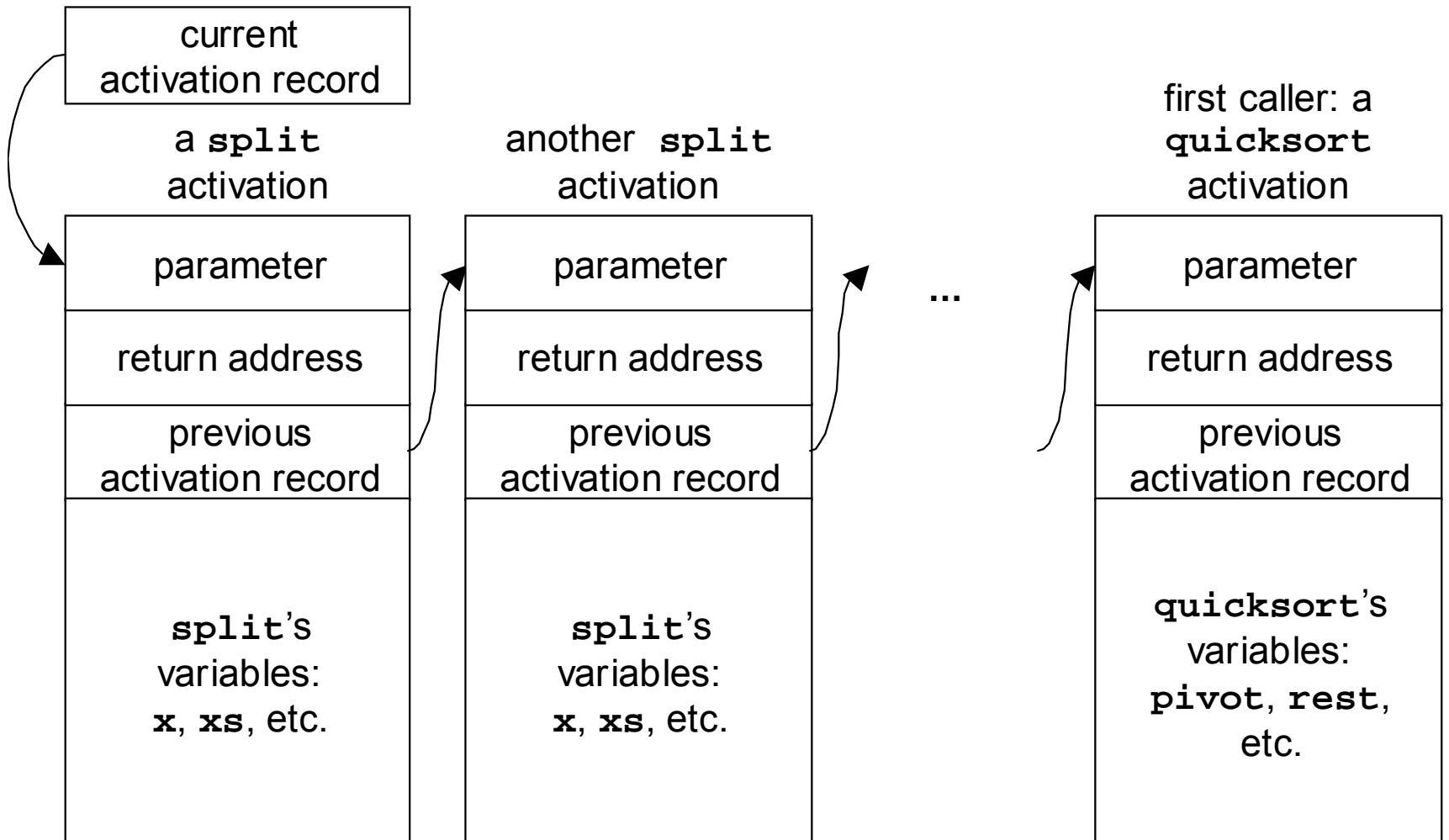
- 'Ότι είδαμε μέχρι στιγμής επαρκεί για πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένης της C
- Αλλά όχι για γλώσσες που επιτρέπουν το ακόλουθο τρικ:
 - Οι ορισμοί των συναρτήσεων μπορεί να είναι φωλιασμένες μέσα σε άλλους ορισμούς συναρτήσεων
 - Οι εσωτερικές συναρτήσεις μπορεί να αναφέρονται σε τοπικές μεταβλητές των εξωτερικών συναρτήσεων (ακολουθώντας τους συνήθεις κανόνες εμβέλειας όταν υπάρχουν μπλοκ)
- Δηλαδή δεν επαρκεί για γλώσσες όπως η ML, η Ada, η Pascal, κ.α.

Παράδειγμα

```
fun quicksort nil = nil
| quicksort (pivot::rest) =
  let
    fun split (nil) = (nil, nil)
    | split (x::xs) =
      let
        val (below, above) = split (xs)
      in
        if x < pivot then (x::below, above)
        else (below, x::above)
      end;
    val (below, above) = split (rest)
  in
    quicksort below @ [pivot] @ quicksort above
  end;
```

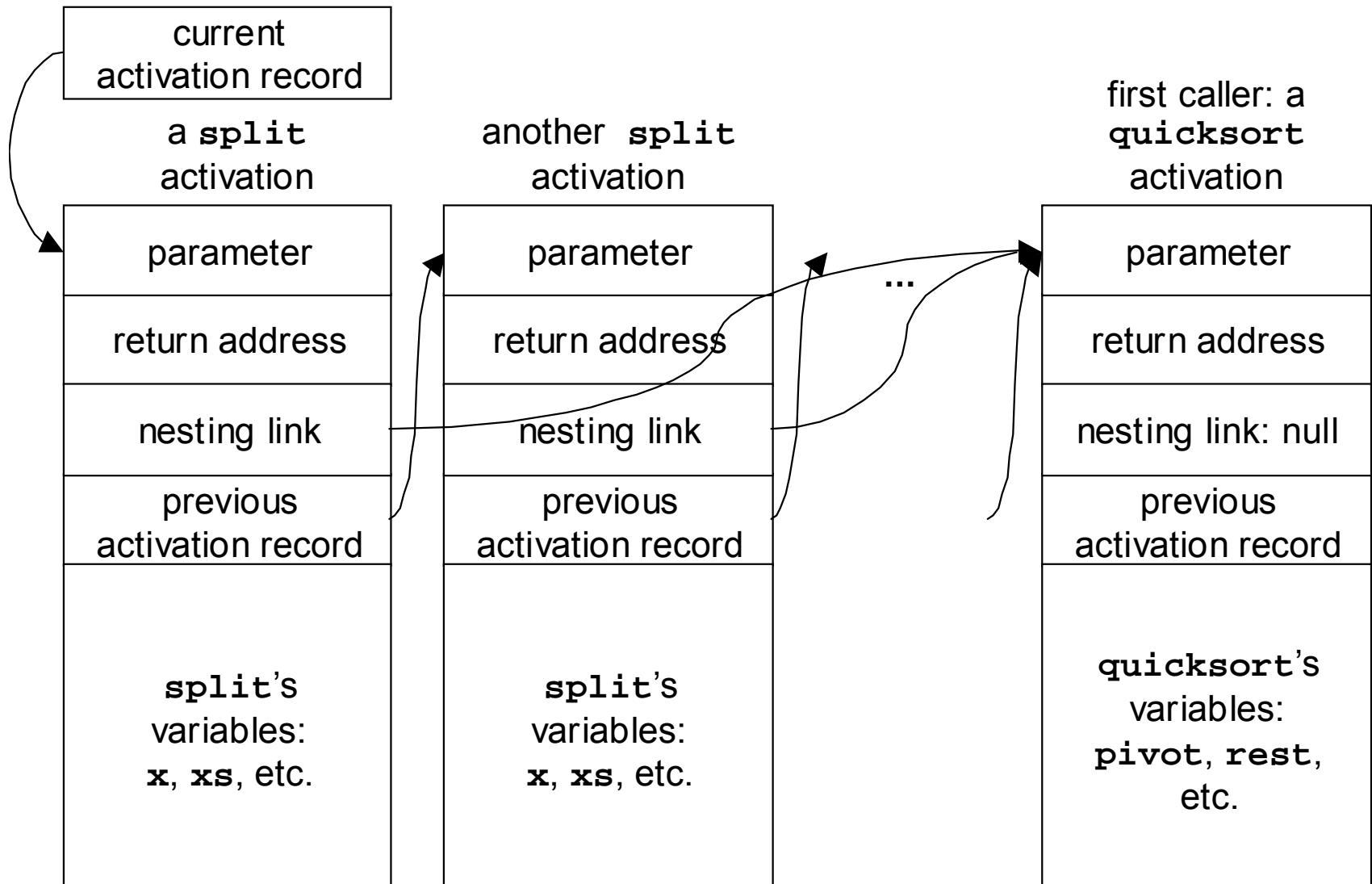
Το πρόβλημα

- Πώς μπορεί η δραστηριοποίηση της εσωτερικής συνάρτησης (`split`) να βρει την εγγραφή δραστηριοποίησης της εξωτερικής συνάρτησης (`quicksort`);
- Παρατηρήστε ότι δεν είναι απαραίτητα η προηγούμενη εγγραφή δραστηριοποίησης, επειδή η συνάρτηση που κάλεσε την εσωτερική συνάρτηση:
 - μπορεί να είναι μια άλλη εσωτερική συνάρτηση, ή
 - μπορεί να είναι μια αναδρομική κλήση συνάρτησης, όπως συμβαίνει με τη `split`

Σύνδεσμος φωλιάσματος (nesting link)

- Μια εσωτερική συνάρτηση πρέπει να είναι σε θέση να βρει τη διεύθυνση της πιο πρόσφατης δραστηριοποίησης της αμέσως εξωτερικής της συνάρτησης
- Μπορούμε να κρατήσουμε αυτό το σύνδεσμο στην εγγραφή δραστηριοποίησης

Πως παίρνουν τιμές οι σύνδεσμοι φωλιάσματος;

- Εύκολα αν υπάρχει μόνο ένα επίπεδο φωλιάσματος:
 - 'Όταν καλείται μια εξωτερική συνάρτηση: Θέτουμε την τιμή null στο σύνδεσμο
 - 'Όταν καλείται μια εσωτερική συνάρτηση από μία εξωτερική: ο σύνδεσμος φωλιάσματος παίρνει ως τιμή την εγγραφή δραστηριοποίησης της καλούσας συνάρτησης
 - 'Όταν καλείται μια εσωτερική συνάρτηση από μία εσωτερική: ο σύνδεσμος φωλιάσματος παίρνει ως τιμή το σύνδεσμο φωλιάσματος της καλούσας συνάρτησης
- Πιο πολύπλοκα από τον παραπάνω τρόπο εάν υπάρχουν πολλαπλά επίπεδα φωλιάσματος...

Πολλαπλά επίπεδα φωλιάσματος


```
function f1
    variable v1

    function f2
        variable v2

        function f3
            variable v3
```

- Οι αναφορές στο ίδιο επίπεδο (π.χ. της `f1` στη `v1`, της `f2` στη `v2`, ...) χρησιμοποιούν την τρέχουσα εγγραφή δραστηριοποίησης
- Οι αναφορές σε ονόματα που βρίσκονται σε κ επίπεδα φωλιάσματος διατρέχουν κ συνδέσμους της αλυσίδας

Άλλες λύσεις

- Το πρόβλημα είναι οι αναφορές από εσωτερικές συναρτήσεις σε μεταβλητές κάποιας εξωτερικής
- Λύσεις του προβλήματος αποτελούν οι:
 - **Σύνδεσμοι φωλιάσματος** των εγγραφών δραστηριοποίησης (όπως δείξαμε στις προηγούμενες διαφάνειες)
 - **Displays**: οι σύνδεσμοι φωλιάσματος δε βρίσκονται στις εγγραφές δραστηριοποίησης, αλλά συλλέγονται σε ένα στατικό πίνακα
 - **Λάμδα άρση (Lambda lifting)**: οι αναφορές του προγράμματος αντικαθίστανται από αναφορές σε νέες, κρυφές παραμέτρους

Παράδειγμα λάμδα άρσης

```
fun quicksort nil = nil
| quicksort (pivot::rest) =
  let
    fun split (nil, _) = (nil, nil)
    | split (x::xs, lpv) =
      let
        val (below, above) = split (xs, lpv)
      in
        if x < lpv then (x::below, above)
        else (below, x::above)
      end;
    val (below, above) = split (rest, pivot)
  in
    quicksort below @ [pivot] @ quicksort above
  end;
```

Συναρτήσεις ως παράμετροι

Συναρτήσεις ως παράμετροι

- 'Όταν περνάμε μια συνάρτηση ως παράμετρο, τι ακριβώς είναι αυτό που πρέπει να μεταβιβαστεί;
- Ο κώδικας της συνάρτησης πρέπει να είναι μέρος αυτού που περνιέται: είτε σε μορφή πηγαίου κώδικα, είτε σε μορφή μεταγλωτισμένου κώδικα, δείκτη σε κώδικα, ή μέσω υλοποίησης κάποιας άλλης μορφής
- Κάποιες γλώσσες, χρειάζονται κάτι περισσότερο...

Παράδειγμα

```
fun addxToAll (x,theList) =  
  let  
    fun addx y =  
      y + x;  
  in  
    map addx theList  
  end;
```

- Η παραπάνω συνάρτηση προσθέτει την τιμή του **x** σε κάθε στοιχείο της λίστας **theList**
- Η **addxToAll** καλεί τη **map**, η **map** καλεί τη **addx**, και η **addx** αναφέρεται στη μεταβλητή **x** στην εγγραφή δραστηριοποίησης της συνάρτησης **addxToAll**

Σύνδεσμοι φωλιάσματος ξανά

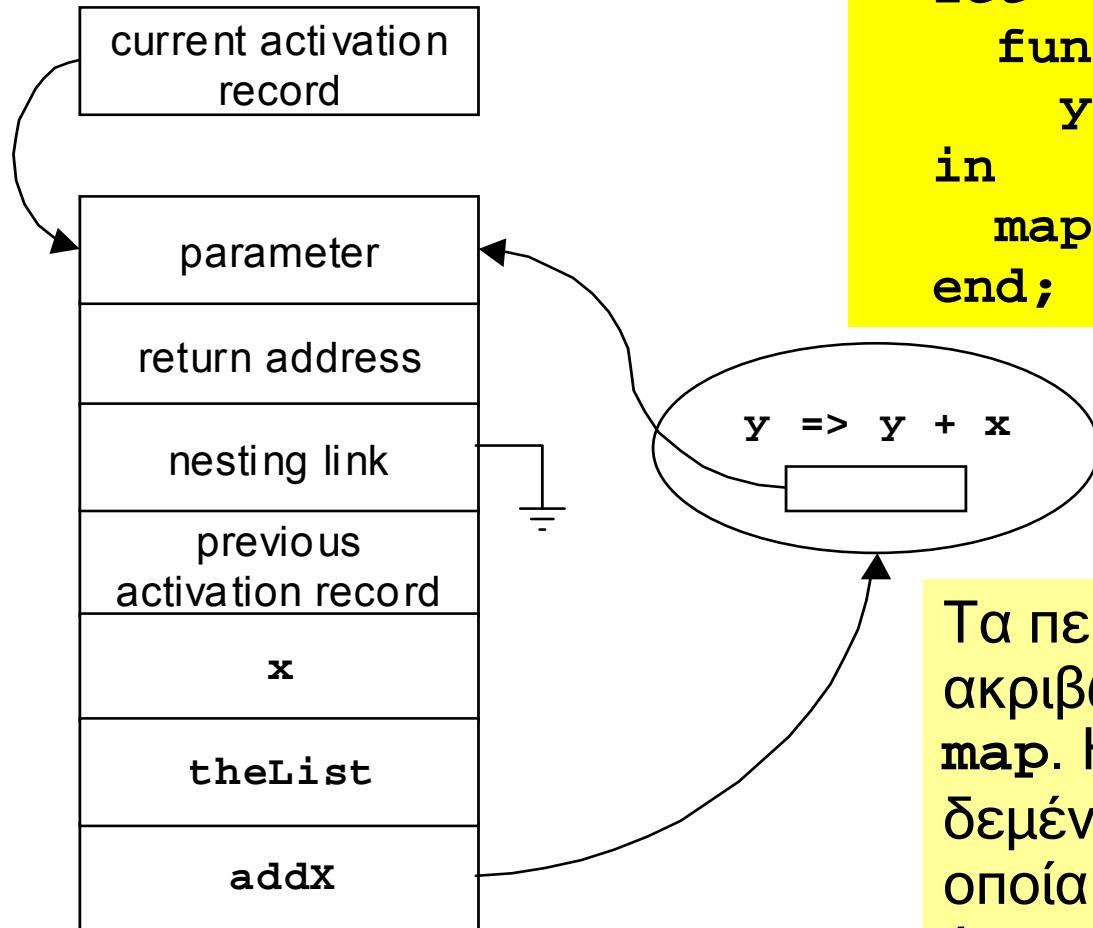
- 'Όταν η `map` καλέσει την `addx`, τι σύνδεσμος φωλιάσματος θα δοθεί στην `addx`;
 - 'Όχι η εγγραφή δραστηριοποίησης της `map` διότι η `addx` δεν είναι φωλιασμένη μέσα στη `map`
 - 'Όχι ο σύνδεσμος φωλιάσματος της `map` διότι η `map` δεν είναι κάπου φωλιασμένη
- Για να δουλέψει η συνάρτηση `addxToAll`, η παράμετρος που περνά η `addx` στη `map` πρέπει να περιλαμβάνει το σύνδεσμο φωλιάσματος που θα χρησιμοποιηθεί όταν κληθεί η `addx`

```
fun addxToAll (x,theList) =  
  let  
    fun addx y =  
      y + x;  
  in  
    map addx theList  
  end;
```

Όχι μόνο για τις παραμέτρους

- Πολλές γλώσσες επιτρέπουν σε συναρτήσεις να περαστούν ως παράμετροι
- Οι συναρτησιακές γλώσσες επιτρέπουν περισσότερα είδη λειτουργιών σε συναρτήσεις-τιμές:
 - Πέρασμα συναρτήσεων ως παραμέτρους
 - Επιστροφή συναρτήσεων από συναρτήσεις
 - Κατασκευή συναρτήσεων από εκφράσεις
- Οι συναρτήσεις-τιμές περιλαμβάνουν τόσο τον κώδικα που θα εκτελεστεί όσο και το σύνδεσμο φωλιάσματος που θα χρησιμοποιηθεί όταν κληθεί η συνάρτηση

Παράδειγμα


```
fun addXToAll (x,theList) =  
let  
  fun addX y =  
    y + x;  
in  
  map addX theList  
end;
```

Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την κλήση της `map`. Η μεταβλητή `addx` είναι δεμένη με μια συνάρτηση-τιμή η οποία περιλαμβάνει κώδικα και ένα σύνδεσμο φωλιάσματος.

Μακρόβιες εγγραφές δραστηριοποίησης

Μια ακόμα περιπλοκή

- Τι συμβαίνει εάν μια συνάρτηση-τιμή χρησιμοποιείται από τη συνάρτηση που τη δημιούργησε μετά την επιστροφή της συνάρτησης-δημιουργού;

```
val test =
  let
    val f = funToAddx 3;
  in
    f 5
  end;
```

```
fun funToAddx x =
  let
    fun addx y =
      y + x;
  in
    addx
  end;
```

```

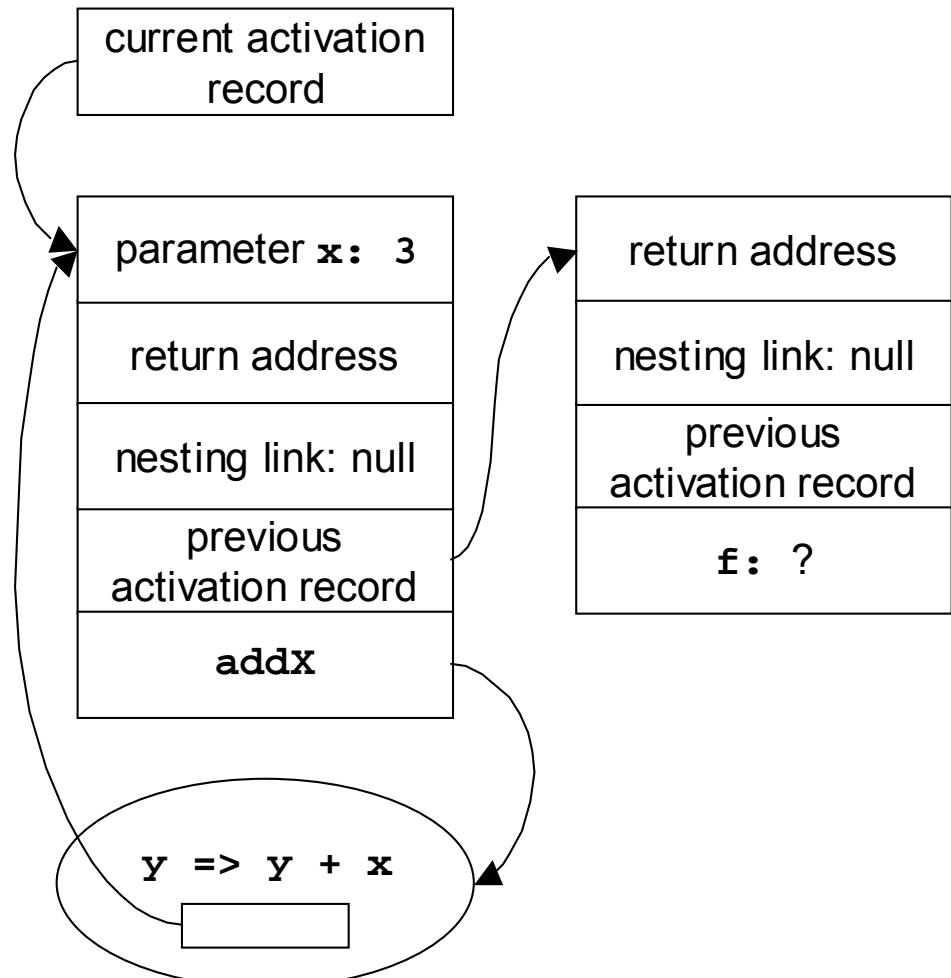
val test =
let
  val f = funToAddX 3;
in
  f 5
end;

```

```

fun funToAddX x =
let
  fun addX y =
    y + x;
in
  addX
end;

```


Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν η **funToAddX** επιστρέψει.

```

val test =
let
  val f = funToAddx 3;
in
  f 5
end;

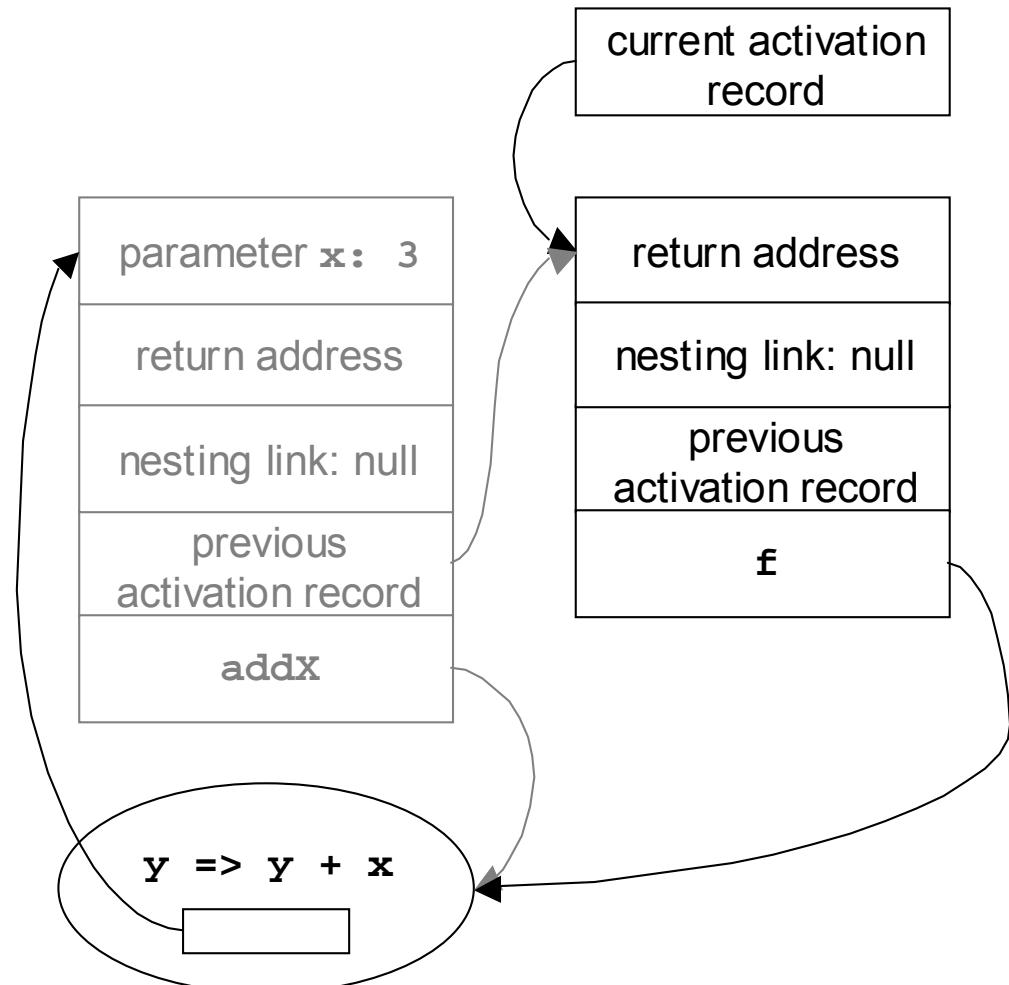
```

```

fun funToAddx x =
let
  fun addx y =
    y + x;
in
  addx
end;

```

Μετά την επιστροφή της `funToAddx`, η `f` δεσμεύεται με τη νέα συνάρτηση-τιμή.

Το πρόβλημα

- Όταν η `test` καλέσει την `f`, η συνάρτηση θα χρησιμοποιήσει το σύνδεσμο φωλιάσματος για να προσπελάσει το `x`
- Με άλλα λόγια, θα χρησιμοποιήσει ένα δείκτη σε μια εγγραφή δραστηριοποίησης για μια δραστηριοποίηση που έχει τερματίσει
- Αυτό θα αποτύχει εάν η υλοποίηση της γλώσσας αποδεσμεύσει την εγγραφή δραστηριοποίησης τη στιγμή επιστροφής της συνάρτησης

Η λύση του προβλήματος

- Στην ML, και σε άλλες γλώσσες όπου υπάρχει η ίδια περιπλοκή, οι εγγραφές δραστηριοποίησης δε μπορούν πάντα να δεσμευθούν και να αποδεσμευθούν ακολουθώντας δομή στοίβας
- Αυτό διότι ακόμα και όταν μια συνάρτηση επιστρέψει, μπορεί να υπάρχουν σύνδεσμοι στην εγγραφή δραστηριοποίησής της
- Οι εγγραφές δε μπορεί να αποδεσμευθούν παρά μόνο όταν καταστούν απροσπέλαστες
- Αυτό συνήθως συμβαίνει με **αυτόματη διαχείριση μνήμης** ή αλλιώς με **συλλογή σκουπιδιών (garbage collection)**

Συμπερασματικά

- Όσο πιο “σοφιστικέ” είναι μια γλώσσα, τόσο πιο δύσκολο είναι να δεθούν οι μεταβλητές με θέσεις μνήμης
 - **Στατική δέσμευση**: δουλεύει σε γλώσσες που επιτρέπουν το πολύ μια δραστηριοποίηση κάθε συνάρτησης κάθε στιγμή (όπως σε πρώιμες διαλέκτους της Fortran και της Cobol)
 - **Δυναμική δέσμευση σε στοίβα**: δουλεύει σε γλώσσες που δεν επιτρέπουν φωλιασμένες συναρτήσεις (όπως η C)
 - **Σύνδεσμοι φωλιάσματος** (ή κάτι αντίστοιχο): επιβάλλεται σε γλώσσες που επιτρέπουν φωλιασμένες συναρτήσεις (όπως η ML, η Ada και η Pascal). Οι συναρτήσεις τιμές πρέπει να περιλαμβάνουν τόσο κώδικα όσο και σύνδεσμο φωλιάσματος
 - Κάποιες γλώσσες (όπως η ML) επιτρέπουν αναφορές σε εγγραφές δραστηριοποίησεων συναρτήσεων που έχουν περατώσει την εκτέλεσή τους. Κατά συνέπεια, οι εγγραφές δραστηριοποίησης δε μπορούν να αποδεσμευθούν αμέσως μετά την επιστροφή τους και η χρήση στοίβας δεν επαρκεί.